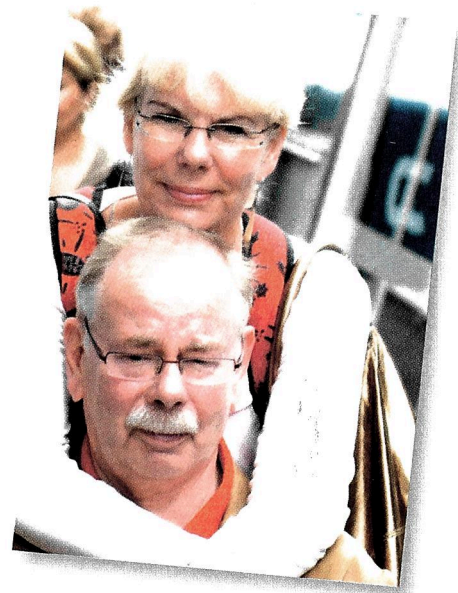

Gebits- veranderingen

Het viel mij een jaar of twee geleden opeens op. Wim's gebit ging er bepaald niet op vooruit en de stand van zijn tanden veranderde. Wim heeft altijd een mooi gebit gehad, één van die dingen die minder belangrijk zijn, maar toch, ik viel erover. Hij ging, zoals altijd, twee keer per jaar naar de tandarts. De laatste jaren werd dat lastig door de transvers van rolstoel naar behandelstoel. Een half jaar geleden ging het echt niet meer en zijn tandenstand was zo aan het veranderen dat ik mij zorgen maakte.

Nu hebben wij al jaren dezelfde tandarts en natuurlijk vertel je elkaar in de loop van de tijd ook privé zaken. Toen ik een beroep op hem deed thuis naar Wim te kijken, na uitleg van de problemen, kwam hij samen met zijn assistente. Hij constateerde dat het gebit enorm snel achteruit ging, niet alleen de stand van het gebit, maar ook de kwaliteit.

Wat was de oorzaak?

Onze wang- en lipspieren houden de tong op zijn plaats. Verandert de werking van de tong, dan verandert er veel in de mond. Bijvoorbeeld: de wat schurende beweging van de tong is een natuurlijke reiniging tegen plak. Plak is niets anders dan bacteriële groei. Is deze reiniging niet of veel minder aanwezig dan dendert het gebit achteruit. Door verandering in de antagonistische werking van tong, lip- en wangspieren worden de tanden naar achteren geduwd. Onze tong is een enorm krachtige spier die in normale situaties tegen-

druk geeft aan de lipspieren. Resultaat: onze tanden blijven op hun plaats. Een andere boosdoener is medicijnen. Wim krijgt driemaal per dag Glycoperronium tegen teveel speeksel. In werkelijkheid heeft hij niet teveel speeksel, maar hij kan de normale hoeveelheid die wij allemaal hebben niet wegslikken. Kwijlen is echt heel naar en verslikken in je eigen speeksel ook. Vandaar dit hulpmiddel om de zogenaamde speekselvloed te beperken. Maar speeksel geeft ook bescherming aan het gebit. Dit is nu ook veel minder. Medicijnen zijn dus ook rampen voor de tanden. De tandarts creëerde een soort gebit dat op zijn gehemelte tegendruk tegen de boventanden geeft. Wij poetsen met een elektrische tandenborstel zijn tanden. Omdat spoelen niet altijd meer gaat zoals je kunt verwachten, gebruiken we een nat gaasje om zijn mond na het poetsen en spoelen na te reinigen. Vooral ook in de wangen blijft wat hangen. Is Wim te moe dan

reinigen wij zijn gebit helemaal met natte gaasjes. Dit is mogelijk omdat Wim vrijwel niet meer eet. Zijn voedsel komt via de PEG-sonde met een speciale, daarbij horende pomp, in zijn maag. Hij gebruikt zijn kauwspieren dus ook niet meer.

Na het tandenpoetsen spoelen we of wassen we na met een gaasje gedrenkt in een bacteriedodende vloeistof. Ook gebruiken we regelmatig een tong-schraper, een instrument waarmee tongbeslag weggenomen kan worden. Tongbeslag is een belangrijke oorzaak van een slechte adem.

Dit alles is bij ons natuurlijk sneller gegaan dan bij velen van u. Toch, mensen met parkinson of een parkinsonisme, ga vaker dan voorgeschreven naar de tandarts.

Irene van der Horst

Irene van der Horst verzorgt al jaren haar man Wim. Wim heeft MSA-c, een van de vele vormen van parkinsonismen.

Onze wang- en lipspieren houden de tong op zijn plaats. Verandert de werking van de tong, dan verandert er veel in de mond.